

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 พัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐาน การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคล้านธาร เขต 2

โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ร่างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร โดยมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมา วิเคราะห์และสังเคราะห์ดังต่อไปนี้

1.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ศึกษาและวิเคราะห์ ที่เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1.3 การกิจของครูผู้สอนค้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักฐานการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เกณฑ์การประเมิน (Rubrics) และตัวอย่างชิ้นงาน (Exemplars) และกระบวนการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

1.1.4 หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับหลักการของ การเรียนรู้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินงาน และหลักการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง

1.1.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประเมิน โดยได้ด้วยวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติ

1.1.6 การประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินผลจากสภาพจริงในการจัด การเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การประเมินการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริง การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ การประเมินผลตามสภาพจริง โดยศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับ ความหมาย แนวคิดพื้นฐาน ลักษณะ กระบวนการออกแบบและเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริง

1.1.7 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย คู่มือวัดผลและประเมินผลภาษาไทย และเทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทาง รูปแบบและเทคนิคการวัด และประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยที่หลักสูตรกำหนด

1.1.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง การประเมินผลตามสภาพจริง และมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ แล้วคัดเลือกเอกสาร ตามประเด็นที่กำหนดไว้

1.3 การร่างรูปแบบการประเมินประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 : จากผาแต้ม... สู่อียิปต์ โดยนำผลจากการสังเคราะห์เอกสารและวิธีการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามที่หลักสูตรกำหนดมาเป็นแนวทางในการยกร่าง เป็นรูปแบบ

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. เป้าหมายการประเมิน
2. กิจกรรมการประเมิน
3. ขั้นของการกำหนดวิธีการ และเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้
4. ขั้นของการกำหนดผู้ประเมินการปฏิบัติชั้นงานและการงาน
5. ขั้นของการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้และลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ตาม

สภาพจริง

6. ขั้นของการสรุปผลค้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามสภาพจริง เพื่อวางแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งใหม่และรายงานผลผู้เกี่ยวข้องต่อไป

2. ปรับปรุงร่างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบการประเมินฯ ที่จัดทำต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงร่างรูปแบบการประเมินฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ด้วยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASAKHAM UNIVERSITY

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ในการประชุมสนทนากลุ่มนี้ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้

1) ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในด้านการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่น้อยกว่า 10 ปี

2) ระดับปริญญาตรีขึ้นไปและเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และเป็นครุ ตำแหน่ง วิทยฐานะครุชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.1.2 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีการเลือกแบบทางจง (Purposive Sampling) โดยมีรายนามดังต่อไปนี้

- 1) นางกิตตินา กุลสา ครุ วิทยฐานะ ครุชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านกุดท่าลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 2) นางคำผ่าน เหล่ายนต์ ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหัวย泰วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 3) นางเพียงนุช มูลสาร ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โรงเรียนพรเมศศิริสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 4) นางดียาภรณ์ หัวจันทึก ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านชัยศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 5) นางสาวเพชรรัตน์ โพธิรุกข์ ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนกุดโคนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 6) นางกรุณา เสนอฤทธิ์ ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โรงเรียนห้วยเมืองภูร์นกุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 7) นางชโลกาณต์ ภูสตศรี ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนสะอาดดงดุงศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 8) นางจุฑาภรณ์ อันสุรีย์ ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหนองคำประชาบุนเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2
- 9) นางจบ แพงขาว ครุ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โรงเรียนพิมุลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสันทนาກกลุ่ม เป็นแบบฟอร์ม สำหรับเก็บข้อมูลในการสันทนาກกลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐาน การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ตามข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ถ้าความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับชั้นตอน ของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ถ้าข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.3 การสร้างเครื่องมือ

2.3.1 กำหนดโครงสร้างประเด็นบัญหาประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบการกำหนดภาระงานตามสภาพจริง การกำหนดเครื่องมือ/วิธีการประเมินต่อค่าการเรียน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การกำหนดค่าประเมิน และการลงสรุปความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของนักเรียน

2.3.2 นำประเด็นบัญหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความสอดคล้องด้านโครงสร้าง ความครอบคลุมด้านเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.3.3 นำแบบสนทนากลุ่มที่ได้รับการเสนอแนะมาจัดพิมพ์ใหม่เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

2.4 การเก็บรวมรวมข้อมูล

2.4.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ เพื่อแสดงความคิดเห็นที่มีต่อ องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิมมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

2.4.2 กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเป็น 3 ตอน คือ (ประเด็นการสนทนา กลุ่ม ปรากฏดังแบบสนทนากลุ่ม ภาคผนวก ค หน้า 162)

1) การเปิดประเด็น เป็นการกล่าวต้อนรับ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสนทนา กลุ่ม ขออนุญาตบันทึกการสนทนา แนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เริ่มค่าตอบ

2) การเข้าสู่ประเด็น เป็นการสนทนาตามแบบการสนทนากลุ่ม (ภาคผนวก ค หน้า 162)

3) ปิดประเด็นเป็นการกล่าวสรุปผลการสนทนากลุ่ม รับฟังข้อเสนอแนะอื่น ๆ และกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

2.4.3 นัดหมายการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบล็อกที่ติวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าร่วมสนทนากลุ่ม จากนั้นส่งหนังสือขอความร่วมมือโดยแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อและประเด็นการสนทนากลุ่ม พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทุกท่านด้วยตนเอง และได้แจ้งยืนยัน การเข้าร่วมสนทนากลุ่มทางโทรศัพท์อีกรอบหนึ่ง โดยผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มในวันที่ 20

กันยายน 2553 ณ ห้องประชุมศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริการการศึกษาหัวเมือง เวลา 09.00 – 15.30 น. และได้ประชุมผู้ดำเนินการสอนหากลุ่ม จำนวน 5 คน ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ บทบาทหน้าที่ของผู้ดำเนินการแต่ละคน และประเด็นในการสอน หากลุ่ม ให้การสอนนราภารีนและต่อเนื่องกัน

2.4.4 ดำเนินการสอนหากลุ่ม

การดำเนินการสอนหากลุ่มในครั้งนี้ โดยมีผู้ทำหน้าที่ดำเนินการสอน หาก คือ นางสาวพัชรา สุขเจริญ บุตร ครู โรงเรียนชุมชนกุดโคนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 โดยผู้จัดบันทึกการสอนหากลุ่ม คือ นางสุกิวรณ์ ทัศนุตร ครู โรงเรียนหนองแวงม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 และผู้บริการ ทั่วไป ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก บันทึกเสียง และบันทึกภาพ คือ นางลำดับ น้อยเสนา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนกุดโคนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 โดยมีแผนผังการสอนหากลุ่ม (ภาคผนวก จ หน้า 203)

2.4.5 สรุปผลการสอนหากลุ่มเพื่อปรับปรุงร่างรูปแบบ

2.4.6 เขียนรายงานตามประเด็นการสอนหากลุ่ม

หลังจากสรุปตามประเด็นการสอนหากลุ่มแล้ว ผู้วิจัยจึงเขียนรายงานผล การสอนหากลุ่มตามประเด็นที่กำหนด

2.4.7 นำข้อมูลที่ได้จากการสอนหากลุ่มมาปรับปรุงรูปแบบการประเมินตาม สภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ สร้างข้อสรุป สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรูปแบบการประเมิน ตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจาก การสอนหากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมมาก ซึ่งผู้วิจัย นำเสนอไว้ในบทที่ 4

ตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ก่อนการทดลองใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา

2. เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและประเมินผล

3. เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษา

การเลือกผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีรายนามดังต่อไปนี้

1. ดร.ประสะพสุข ฤทธิเดช ปร.ด. ไทยศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ผศ.ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชัยกรະเตื่อง ศศ.ด. วิจัยและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชายและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. ผศ.ไพบูลย์ เอกภักดี ศษ.ม.การวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชายและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. นายสุทธิ ช่างนอกร ศศ.ม.วิจัยการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หน่อคำประชานุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2

5. นางสาวพัชรา สุขเจริญ ศศ.ม.หลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ครุ วิทยฐานะ ครุชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนกุดโคนวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น

เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และสามารถซื้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

1.3 การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม เพื่อประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิมมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมวลค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form) โดยมีวิธีสร้างดังนี้

1.3.1 กำหนดประเด็นในการสอบถาม

1.3.2 เผียงคำตามความประเด็นที่กำหนดไว้

1.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

1.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำรูปแบบการประเมินตามสภาพอิมมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มมา ตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยดำเนินการดังนี้

1.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนทั้ง 5 ฉบับ

1.4.2 นำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิมมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาและประเมินตามแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปทดลองใช้

1.4.3 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิมมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษา

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของรูปแบบ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์หาคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความหมายสม และด้านความเป็นไปได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความหมายหมายและความเป็นไปได้ อよู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความหมายหมายและความเป็นไปได้ อよู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความหมายหมายและความเป็นไปได้ อよู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความหมายหมายและความเป็นไปได้ อよู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความหมายหมายและความเป็นไปได้ อよู่ในระดับน้อยที่สุด

1.5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ สร้างข้อสรุป สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินตรวจสอบคุณภาพ ของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ นาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมมาก

2. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบด้านความถูกต้องและความเป็นประโยชน์หลังการทดลองใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ครูผู้สอนกุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 เป็นสถานที่ สำหรับทดลอง โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเน้นความสมัครใจของ ครูผู้สอน และผู้บริหารเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง おิ่งมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ datum ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form)

2.3 การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม เพื่อประเมินคุณภาพด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง おิ่งมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ datum ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Opened Form) โดยมีวิธีสร้าง ดังนี้

2.3.1 กำหนดประเด็นในการสอบถาม

2.3.2 เปรียบเทียบความต้องการที่กำหนดไว้

2.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดทำ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบด้านความถูกต้อง ครอบคลุมและความเป็นประโยชน์ หลังการทดลองใช้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.4.1 ติดต่อขอความร่วมมือกับผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน เพื่อทดลองใช้และ ประเมินคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง おิ่งมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.4.2 ขอหนังสือจากบัญชีตัววิทยาลัยเพื่อขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการประเมิน ตามสภาพจริง おิ่งมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนห้วยเม็กรายภูร์นุกุต 2) โรงเรียนชุมชนกุดโคนวิทยาคม 3) โรงเรียนหนองแวง 4) โรงเรียนบ้านกุดทำลือ 5) โรงเรียนเนินลาดวิทยา 6) โรงเรียนชุมชน

๘) โรงเรียนคำไหญวิทยา ๙) โรงเรียนบ้านแก้ววิทยาคม ๑๐) โรงเรียนคำแม่อดแก้วนำพีญวิทยา ๑๑) โรงเรียนหนองแรงประศาสตร์ ๑๒) โรงเรียนนาค้อวิทยาคม ๑๓) โรงเรียนบ้านชัยศรี ๑๔) โรงเรียนพิมูลวิทยา ๑๕) โรงเรียนหนองป่าโภประชาอุทิศ ๑๖) โรงเรียนหนองบัววิทยาเสริม ๑๗) โรงเรียนชุมชนหนองหินวิทยาการ ๑๘) โรงเรียนประชารัฐศึกษา ๑๙) โรงเรียนพรหมศิริสว่าง ๒๐) โรงเรียนบ้านดงอักคะประชาสามัคคี ๒๑) โรงเรียนบ้านหาดทรายมูด ๒๒) โรงเรียนชุมชนดอนยูงวิทยาคม ๒๓) โรงเรียนหนองกุงไทรวิทยาคม ๒๔) โรงเรียนหนองกุ้งวิทยา ๒๕) โรงเรียนโนนสะอาดรายภูร์อำนวย

2.4.3 ทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ก่อน สาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ คือ ระหว่าง วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ -๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

2.4.4 รวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพด้านความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ก่อน สาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ หลังการทดลองใช้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ก่อน สาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ด้านความถูกต้องและด้านความเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์การแบ่งความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. ๒๕๔๕ : ๑๐๓)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑-๔.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑-๓.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑-๒.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐-๑.๕๐ หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมมากขึ้น

ตอนที่ 3 ศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ครุภู่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน นักเรียน จำนวน 417 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 เป็นสถานที่สำหรับทดลอง โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เน้นความสมัครใจของครุภู่สอน และผู้บริหารเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริง อิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำผลการประเมินนักเรียนของครุภู่ทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 นำคะแนนผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียน จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งประเมินจากแบบฝึกหัด แบบประเมินค้านทักษะ และการประเมินผลงาน มาคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 พิจารณาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อรายงาน ความก้าวหน้า โดยใช้เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

ระดับ 4 ร้อยละ 80-100 หมายถึง ดีเยี่ยม

ระดับ 3 ร้อยละ 70-79 หมายถึง ดี

ระดับ 2 ร้อยละ 60-69 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 ร้อยละ 50-59 หมายถึง พ่อใช้

ระดับ 0 ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง ปรับปรุง

จากรายละเอียดขั้นตอนการวิจัย สามารถนำเสนองานพัฒนาฐานรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คังแผนภาพที่ 6

ตอนที่ 1 พัฒนาฐานรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง

1. ร่างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ปรับปรุงร่างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ โดยการประชุมสนทนากลุ่ม ระดมความคิด พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ ขั้นตอนของรูปแบบ

ตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง

1. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงอิงมาตรฐานการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
2. ประเมินรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้โดยกลุ่มทดลองและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 3 ศึกษาผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยกลุ่มทดลอง
2. สรุปผลการวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนในการวิจัยเพื่อพัฒนาฐานรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง